

Stichting Mathé van der Weiden jaarsverslag 2021

Aanleiding

De Haarlemmer Mathé van der Weiden (1890 – 1963) was 'sierkunstenaar'. Hij ontwierp muurschilderingen, affiches, reclametekeningen, contributie- en sluitzegels en boekomslagen. In zijn meest productieve tijd, tussen 1910 en 1935, had hij opdrachtgevers uit het hele land, zoals de Utrechtse Verzekeringsmaatschappij, Thonet, Bruijnzeel en Vroom & Dreesmann. Een belangrijke bron van opdrachten vormde ook de katholieke zuil: het Bisdom Haarlem, scholen en verenigingen. Ook had hij veel Haarlemse opdrachtgevers, zoals kunsthandel Steffens, sigarenmagazijn Jan van der Pigge en herenkledingmagazijn De Faam. Aanvankelijk werkt hij in de stijl van de Art Nouveau, maar al vroeg treed daarin stilering op en vertonen zijn werken de kenmerken van een sobere Art Déco.

Naast het werk in opdracht maakte hij ook vrij werk: stillevens in olieverf, aquarel en pastel; portret- en modeltekeningen. Een bijzondere categorie in zijn werk vormt de kleingrafiek, zoals geboortekaartjes en exlibris.

Door de crisis in de jaren dertig en de daaropvolgende bezettingsjaren stopte de stroom van opdrachten. Na de bevrijding stond een nieuwe lichting ontwerpers klaar met geheel andere opvattingen. Bij zijn overlijden in 1963 was zijn artistieke werk vrijwel vergeten.

Maar met de herwaardering van de art nouveau en art déco vanaf eind jaren zestig kwam ook zijn werk weer in de belangstelling. In 1984 werd een groot deel van zijn artistieke nalatenschap overgedragen aan de Stichting Schone Kunsten rond 1900 (SSK), die nauw gelieerd was aan het Drents Museum. Daardoor kwam zijn werk meer in de openbaarheid. In 2017 is de hele collectie van de SSK overgedragen aan het Drents Museum.

Over Mathé van der Weiden is een biografie geschreven door zijn zoon Johannes. Onder meer om een uitgave in boekvorm financieel mogelijk te maken is een stichting opgericht.

Oprichting

De 'Stichting Mathé van der Weiden' is opgericht op 17 maart 2021, ten overstaan van notaris mr. Edzo Huisman te Heemstede. De stichting is gevestigd te Haarlem.

De *bestuursleden* bij de oprichting zijn:

Dr. Johannes van der Weiden, voorzitter, oud docent aan de Universiteit van Amsterdam, vijfde kind, tweede zoon van Mathé van der Weiden.

Drs. Wim van der Weiden, secretaris-penningmeester, oud museumdirecteur, zesde kind, derde zoon van Mathé van der Weiden.

Drs. Mariëlle Beek, leidinggevende Ontwerpbureau 'Perspektstudios'.

Drs. Mieke van der Wal, kunsthistoricus, oud medewerker Drents Museum.

De *doelstelling* is het behouden van en bekendheid geven aan het artistieke werk van Mathé van der Weiden (1890 – 1963), sierkunstenaar te Haarlem, door middel van o.a. publicaties, lezingen en tentoonstellingen.

Bereikbaarheid

Stichting Mathé van der Weiden
postadres: Liedeweg 81, 2065 AL Haarlemmerliede

e-mail: stichting@mathevanderweiden.nl

Bankrekening: NL32INGB0007783015 t.n.v. Stichting Mathé van der Weiden te Haarlemmerliede.

Website

Kort na de oprichting is de website "mathevanderweiden.nl" gelanceerd.

Publicatie

Het eerste project vormde de publicatie van een biografie over Mathé van der Weiden geschreven door zijn zoon Johannes van der Weiden.

Na overleg met enkele uitgevers is besloten de publicatie te laten verschijnen bij Uitgeverij Waanders te Zwolle.

Fondsenvorming

Het startkapitaal van de Stichting is gevormd door de drie nog in leven zijnde kinderen van Mathé van der Weiden.

Om de publicatie van de biografie mogelijk te maken zijn daarnaast financiële bijdragen geleverd door de VVNK 1900, het De Gijsselaar-Hintzenfonds, Stichting Pieter Haverkorn van Rijsewijk, de J.C.Ruigrokstichting en het Hendrik Muller Fonds.

Boekproductie

Aan de totstandkoming van de uitgave hebben meegewerkt:

Uitgeverij Waanders, Zwolle

Drents Museum, Assen

Gerard Alberts van Alberts-Kleve BNO, Assen, ontwerp

Gilos te Delft (Michiel van der Weiden) fotografie

Wilco Art Books, Amersfoort (Benno Slijkhuis), lithografie

Wilco Art Books, druk.

Presentatie

De presentatie van het boek heeft plaatsgevonden op 28 oktober 2021, toevallig ook de 58e sterfdag van Mathé van der Weiden, in 'Museum Haarlem' in aanwezigheid van ruim 60 genodigden. De bijeenkomst vond plaats in het kader van de expositie 'Tweehonderd jaar Kunst Zij Ons Doel', waarin ook een affiche van Mathé van der Weiden werd getoond. Het 'eerste exemplaar' van het boek is aangeboden aan Jan Jaap Heij, oud conservator van het Drents Museum, die een niet te overschatten bijdrage heeft geleverd aan de herwaardering van de Nederlandse kunst uit de periode 1885 – 1935.

Ontvangst/receptie

Er zijn drie recensies over het boek verschenen. Eén in de digitale Nieuwsbrief van de 'Historische Vereniging Haerlem' van de hand van Wim Cerutti (december 2021). Een in 'Rond 1900', nieuws- en informatieblad van de 'Vereniging Vrienden Nieuwe Kunst 1900' van de hand van Jan Jaap Heij, jaargang 2021, nummer 5. Beide recensies zijn grondig en welwillend positief. De recensie van Wim Cerutti is te vinden op www.haarlem.nl; die van Jan Jaap Heij is op de website www.vvnk.nl (doorklikken op 'vereniging' en dan 'nieuwsblad').

De derde bespreking verscheen op 31 december 2021. Toen werd door redacteur Jaap Timmers in

Haarlems Dagblad uitgebreid aandacht besteed aan de auteur en aan het boek, over twee pagina's. Met verschillende afbeeldingen van het werk en een grote foto van de auteur. Het artikel verscheen tegelijkertijd ook in het *Noord-Hollands Dagblad* en de *IJmuider Courant*. Alle drie recensies verschenen tijdens de lock down in verband met corona. Dat heeft waarschijnlijk een negatieve invloed op de verkoop van het boek gehad.

Overige activiteiten

Pogingen om een tentoonstelling te organiseren over het artistieke werk van Mathé van der Weiden hebben tot nu toe niet tot resultaten geleid. Door corona hebben alle musea en expositiehallen een grote achterstand opgelopen. De pogingen zullen worden voortgezet.

Mathé van der Weiden heeft ruim 750 publicaties op zijn naam staan, voornamelijk recensies van tentoonstellingen in Haarlem in de periode 1917 tot 1959. Om de toegankelijkheid te vergroten is in het boek een register van besproken kunstenaars en kunstenaarsgroepen opgenomen. Er is overleg gaande met het Noord-Hollands Archief om alle artikelen te digitaliseren.

Vooruitzichten

Johannes van der Weiden zal op 28 april een lezing houden over het werk van Mathé van der Weiden voor de Vrienden van het Noord-Holland Archief. Omdat op dat tijdstip wellicht nog coronamaatregelen van kracht zullen zijn is besloten de lezing in digitale vorm te geven.

Er wordt een begin gemaakt met een oeuvre-catalogus, met behulp van een 'objectregistratieformulier'.

Over bepaalde werken bestaat onduidelijkheid, bijvoorbeeld over verblijfplaats, opdrachtgever, jaar van ontstaan, lot na sloop van een gebouw enzovoort. Dat vereist onderzoek, waarmee tot nu toe nog geen begin kon worden gemaakt.